

Handläggare
Karin Söderling

Till

Kyrkogårdsnämnden 2019-04-09

Telefon: 08 50830121

Underlag för budget 2020 med inriktning 2021 och 2022 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förslaget till underlag till budget för 2020 med inriktning för 2021 och 2022 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen begärs omedelbart justerad.

Staffan Moberg

t.f. förvaltningschef

Sammanfattning

I detta ärende redovisas nämndens underlag till budget för 2020 med inriktning för 2021 och 2022. Det finns fortsatt stora behov av underhållsåtgärder under planperioden. Dessutom behövs anpassningar för att förbättra arbetsmiljön genom om- och tillbyggnader av personallokaler. Reinvesteringar och investeringar är nödvändiga för att klara driften och för att genomföra energieffektiviseringar, tillgänglighetsanpassningar och upprustning av anläggningar. Investeringar i nyanläggningar måste göras för att möta nya krav på en mångfald av begravningstraditioner samt för att öka tillgängligheten och tryggheten för besökare. Upprustningar av flera minneslundar är en angelägen satsning. De stora investeringsprojekten Järva begravningsplats och renoveringen av Skogskrematoriet inklusive tre kapell på Skogskyrkogården kommer att fortgå under planperioden. För att klara nämndens stora

investeringsbehov behövs också förstärkningar på beställarsidan. Nämnden begär utökad budgetram med 8 mnkr avseende kapitalkostnader för planerade och beslutade investeringar.

Nämnden har landets lägsta begravningsavgift på 6,5 öre samtidigt som de medel som ackumulerats i begravningsfonden under senare år nu vuxit till ca 180 mnkr.

I begravningsfonden som administreras av kommunstyrelsen hamnar överskottet av intäkterna från begravningsavgiften.

Nämnden begär utökad investeringsram under planperioden till i detta ärende redovisade specifika projekt. Det handlar om renovering av ett större gravkor på Norra begravningsplatsen, nyanläggning av en askgravlund på Skogskyrkogården, ny åretruntvattenledning på Norra begravningsplatsen, olika tillgänglighetsåtgärder, exempelvis tillgänglighetsanpassning av busshållplatser på Skogskyrkogården, renovering av personallokaler vid Spånga kyrkogård, avskärmningar av begravningsplatser med staket mm.

Oförutsedda förseningar har drabbat flera redan beslutade investeringsprojekt. Detta gäller ny ceremonilokal på Strandkyrkogården, nya kistgravkvarter på Råcksta begravningsplats och ombyggnation av arbetslokaler på Norra begravningsplatsen.

I bilaga till detta ärende redovisas den energisparåtgärd som planeras för planperioden och som kan vara aktuell för ansökan om medel ur den så kallade klimatmiljarden.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för en period av tre år. Kyrkogårdsnämnden ska därför årligen till kommunstyrelsen lämna in ett underlag för denna period. Av nämndens underlag ska framgå vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Utgångspunkt ska vara analyser av förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamheten med utgångspunkt från bl.a. årsredovisningen. Större avvikelser eller förändringar jämfört med gällande plan för åren 2019–2021 ska analyseras och kommenteras. Slutsatserna i

underlagen ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och har behandlats i förvaltningsgrupp 2019-04-02.

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Nämnden anger nedan strategiska satsningar i punktform för hur nämnden vill bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål under treårsperioden.

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden.

Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga och säkra.

Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden.

Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet ska ha god tillgänglighet.

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare.

Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick.

Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras.

Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förvaltas och förmedlas.

Nämnden har en säker kemikaliehantering som bidrar till minskad miljöpåverkan och minskar hälsorisker.

Resurseffektiv avfallshantering bidrar till att sluta kretslopp och till att minska negativ miljöpåverkan.

Stockholms stad leder utvecklingen avseende miljökrav för krematorierna.

Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska.

1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning.

Kyrkogårdsnämnden ska vara en bra arbetsgivare.

Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande.

2 Nämndens verksamhetsområde

Nedan följer en presentation och kommentarer till nämndens verksamhet och utveckling under planperioden.

Verksamhetens omfattning

Kyrkogårdsnämnden är huvudman för begravningsverksamheten i Stockholm. Nämnden äger och förvaltar stadens begravningsplatser, upplåter gravplatser, ställer ceremonilokaler till allmänhetens förfogande samt svarar för stadens krematorier.

Verksamheten kan sägas bestå av tre huvudområden: begravningsverksamhet, ansvar för att skydda och bevara kulturhistoriska värden samt serviceverksamhet, d.v.s. skötsel och plantering på enskilda gravar mot ersättning från gravrättsinnehavare. Dessutom ansvarar nämnden för förvaltning av världsarvet Skogskyrkogården i enlighet med UNESCO:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Kyrkogårdsnämnden ger dessutom ekonomisk ersättning till den som innehar enskild begravningsplats samt till den som förvaltar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Med det senare avses församlingar inom Svenska kyrkan, i huvudsak i innerstaden.

Verksamheten finansieras av en begravningsavgift som baseras på den kommunalt beskattningsbara inkomsten. Begravningsavgiften uppgår 2019 till 6,5 öre per skattekrona. Begravningsavgiften för de kyrkliga huvudmännen i riket uppgår 2019 jämförelsevis till 25,3 öre per skattekrona.

Nämnden svarar för underhåll av 11 begravningsplatser med 13 ceremonilokaler. Totalt finns inom nämndens ansvar ett 40-tal byggnader, inklusive två krematorier.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

I budget för 2019 har kommunfullmäktige angett inriktningen för verksamheten.

En modern storstad med möjligheter till valfrihet för alla

Den konfessionslösa inriktningen ska upprätthållas, nämnden ska erbjuda rofyllda och vackra begravningsplatser och förvalta det kulturarv och de park- och naturvärden som finns vid stadens begravningsplatser. Nämnden ska utreda, och vid behov införa, nya begravningsplatser i staden. Nämndens ska:

- Ge möjlighet och utrymme för olika begravningstraditioner på stadens begravningsplatser och vid nämndens ceremonilokaler.
- Utveckla och förvalta park- och naturvärden vid stadens begravningsplatser
- Förvalta kulturarvet vid stadens begravningsplatser
- Verka för att stadens begravningsplatser ska upplevas som tillgängliga, trygga och säkra.
- Utreda nya gravtyper och vid behov införa dessa på fler av stadens begravningsplatser.
- Bygga en ny ceremonilokal vid Strandkyrkogården för att möjliggöra att fler stockholmare väljer att begravas på platsen.
- Fortsätta arbetet med att tillhandahålla platser för feriearbetare.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

- Energieffektivisera byggnader och belysning på begravningsplatserna för att minska energiförbrukning, samtidigt som de stämmningsfullt ljussatta inom- och utomhusmiljöerna behålls.
- Vara ledande i utvecklingsarbetet för miljöhänsyn vid drift av krematorier.
- Ha en säker kemikaliehantering som bidrar till en minskad påverkan på miljö och hälsa.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

- Säkerställa en låg begravningsavgift på kort och lång sikt genom en kostnadseffektiv verksamhet och en långsiktig investeringsplanering där driftskostnadsperspektivet är i fokus.
- Långsiktigt hålla en god nivå på underhållet vid stadens begravningsplatser.
- I sin underhållsplan specificera de åtgärder som behöver utföras på kort och på lång sikt, samt redogör för hur prioritering och optimering sker på kort sikt

Demografiska förutsättningar

Stockholm står inför en kraftig befolkningsutveckling men antal avlidna beräknas ligga på ungefär samma planeringsnivå som tidigare. Detta beror på att antalet "äldre äldre" i åldersgrupperna födda på 1920- och 1930-talet är relativt få. Åldersfördelningen är dock ojämn över staden och i de nordvästra förorterna ökar antalet "äldre" något. Planeringsnivån beräknas till ca 6500 avlidna per år under planperioden och fram till 2021 för att därefter åter stiga. Under 2016 tog gravar med muslimsk inriktning slut på Räcksta begravningsplats. Gravplatser i muslimska gravkvarter kan därmed endast erbjudas på Strandkyrkogården i sydöstra Stockholm. En utbyggnad av nya kistgravkvarter på Räcksta begravningsplats samt den nya begravningsplatsen på Järvafältet planeras för att på lång sikt tillgodose behovet av gravplatser i nordvästra Stockholm.

Ekonomiska förutsättningar

Clearingsystemet som reglerar kostnader vid gravsättning mellan huvudmännen för begravningsverksamheten avskaffades 2017. Kammarkollegiet har dock fastställt en avgift, som huvudmannen för begravningsverksamheten där den avlidne var folkbokförd, betalar till den som innehar enskild begravningsplats eller den som innehar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Det nya ersättningssystemet ökade nämndens kostnader med ca 8 mnkr från 2017.

Den s k begravningsfonden dit intäkter genom begravningsavgiften (6,5 öre) förs, administreras inte av kyrkogårdsnämnden utan av kommunstyrelsen. Kyrkogårdsförvaltningen noterar dock att överskottet i fonden under senare år växt snabbt och i januari 2019 uppgick till fonden till ca 180 mnkr.

Nämnden deltar i det s.k. nyckeltalsprojektet som startades av Sveriges Lantbruksuniversitet för att jämföra kostnader och kvalitet på olika begravningsplatser i riket. Oavsett nyckeltal, kostnad per invånare eller kostnad per kvadratmeter yta så är nämndens verksamhet i jämförelse med Svenska kyrkans huvudmän synnerligen kostnadseffektiv. När det gäller kvalitetsbegreppet så har nämnden fokuserat på begreppet "rätt kvalitet". Det innebär att många huvudmän inom Svenska kyrkan har högre skötselnivåer på sina kyrkogårdar,

modernare maskinparker, högre kostnader för administrativ överbyggnad etc.

Flera av nämndens anläggningar är dock slitna och i behov av stora underhållsåtgärder. Prioriteringar inom underhållsbudgeten görs för att komma till rätta med underhållsskulden.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Väsentliga förändringar under planeringsperioden jämfört med nämndens budget.

Driftbudget	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Kostnader	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	6,9	7,5	7,5	7,5
Begravnings- och serviceavdelningen	105,9	99,0	99,0	99,0
Tekniska avdelningen	43,2	43,2	43,2	43,2
Administrativa avdelningen	27,3	25,0	25,0	25,0
Kapitalkostnader	24,0	25,5	25,5	25,5
Summa kostnader	207,3	200,2	200,2	200,2
Intäkter				
Avgifter	14,5	15,0	15,0	15,0
Fonduttag	8,5	10,0	10,0	10,0
Övrigt	5,5	3,5	3,5	3,5
Summa intäkter	28,5	28,5	28,5	28,5
Netto	178,8	171,7	171,7	171,7

I samband med beslut om verksamhetsprogram 2019 fastställde KF planeringsnivåer för år 2019, 2020 och 2021 enligt ovan

KF:s planeringsnivåer förutsätter att nämndens budgetvolym netto i princip hålls oförändrad under planperioden. Samtidigt ökar nämndens kapitalkostnader med och kommer under planperioden att uppgå till 33 mnkr per år, dessa behöver förvaltningen få kompensation för.

Andelen gravplatser med skötseluppdrag på begravningsplatserna ska i princip inte påverka nämndens nettobudget. Verksamheten ska vara självfinansierad

Begravningsavgiften finansierar besöksverksamheten vid världsarvet.

Besöksverksamheten vid Världsarvet Skogskyrkogården finansieras i dagsläget inom ramen för begravningsavgiften. Nämnden har tidigare hemställt hos kommunstyrelsen om att detta borde finansieras genom kommunalskatten, dock utan framgång. Cirka 1,5 mnkr används för ändamålet och då avser 1,0 mnkr själva besöksverksamheten. Kyrkogårdsnämnden har tecknat avtal med Kulturnämnden och Stockholms Stadsmuseum avseende ansvaret för

besöksverksamheten, inklusive Visitors Center. Samarbetet syftar till att samordna resurser och att nå ut till fler besöksgrupper, exempelvis barn och unga.

Underhållsbudget 2020-2022

Samtliga planerade underhållsåtgärder ryms inom den preliminära driftbudgetramen för planperioden. De underhållsåtgärder som planeras under planperioden är framtagande av Vård- och underhållsplaner och ljus/mörkerplaner, säkerhetskontroll av gravstenar och upprustning av kulturhistoriska gravvårdar. På Skogskyrkogården fortsätter förnyingen av tallbeståndet och runt 100 större tallplantor planteras ut varje år.

3.2 Investeringar

Investering	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Järva begravningsplats	15,0	90,0	128,0	67,0
Råcksta kistgravar	10,0	9,0	0	0
Arbetslokaler	11,0	16,1	0	0
Bevattning/ nytt vintervatten	10,0	12,5	12,5	0
Ceremonilokal Strandkyrkogården	0,0	25,0	8,0	0
Projektering/Övrigt/Maskiner	20,0	30,0	30	30
Summa	66,0	182,6	178,5	97,0

Enligt tabellen ovan har nämnden en investeringsram för 2020-2022 som avser Järva begravningsplats, ceremonilokal på Strandkyrkogården, åretruntvattenledning på Skogskyrkogården samt en investeringsram för övriga investeringar på 30 mnkr/år.

Ny begravningsplats på Järva friområde

Begravningsplatsen med ca 20000 gravplatser (varav 9000 kistgravar) ska fylla ett långsiktigt behov av nya gravplatser i norra Stockholm. Byggnation av den första etappen med närmare 3000 kistgravar, urngravar, minneslund, ny infrastruktur, markomvandlingar, en ny våtmark. Därtill innefattar projektet arbetslokaler och neutralt utformade ceremonilokal/ceremoniplatser. Byggnation beräknas kunna inledas under 2019 och pågå till och med 2023. Genomförandebeslut för den första etappen fattades av kommunfullmäktige 2019 till en kostnad av 357 mnkr.

Åretruntvattenledning på Skogskyrkogården 25 mnkr 2019-2020. Det befintliga stomnätet och vattenledningsnätet som försörjer byggnader, kapell mm. på Skogskyrkogården är i mycket dåligt skick och har problem med återkommande vattenläckage och ledningsbrott. Kostnad ca 25 mnkr 2019-2020.

Ceremonilokal vid Strandkyrkogården

Nämnden har avsatt 25 mnkr 2019 för en ceremonilokal på Strandkyrkogården. Projektet har försenats av att handläggning av detaljplaneändringar har dragit ut på tiden. Den nya tidplanen är att upphandling och projektering sker under 2020 och byggstart 2021. För att

finansiera projektet behöver projektets finansiering omdisponeras till 3 mnkr 2020 och 29 mnkr 2021

Behov av kistgravar - byggande av nya kistgravkvarter, dräneringar, utfyllnader, markplanering vid Råcksta begravningsplats,

Det finns ett akut behov av att lösa behovet av kistgravar i nordvästra Stockholm. Nämnden har avsatt 9 mnkr för detta 2019. Tyvärr har området fått omdisponeras på grund av för höga grundvattennivåer. Gravkvarteren flyttats längre från Råcksta Träsk med följd att en ny placering av befintlig upplagsplats tagits fram, vilket innebär att flera geotekniska undersökningar ska genomföras samt att en ny tillståndsansökan till länsstyrelsen måste göras. Tidplanen har justerats och projektet flyttats fram, och fördyrats de budgeterade kostnaderna är 15 mnkr 2020 och 5 mnkr 2021.

Ombyggnad av arbetslokaler vid kv. 15C, Norra begravningsplatsen, etapp 3

Nämnden avsatte 10 mnkr i budget 2019 för att renovera hela övervåningen med arbetslokaler som innehåller personalutrymmen som omklädningsrum, lunchrum mm. Projekteringen visade dock att det bästa vore att riva den gamla byggnaden och bygga en ny. Bygglovets är inte klart än så planerad byggstart blir 2020 och den planerade kostnaden är 20 mnkr.

Prioriteringar inom investeringsramen 30 mnkr/år:

Under 2020 är planen att följande investeringar genomförs

Av de 30 mnkr i investeringsmedel som nämnden förfogar över används varje år 10 mnkr för utbyte av maskiner, beläggningsarbeten, upprustning av servicestationer och utbyte av bänkar mm

På Skogskyrkogården planeras under 2020 en komplettering av bevattningssystemet, isolering av innergården på kv 21, samt renovering av ”den gråtande muren” vid huvudentrén mot Sockenvägen.

Under 2020 kommer Skogskapellet och Uppståndelsekapellet genomgå en renovering av sten- och måleriarbeten med hjälp av en konservator

Ekonomibyggnaderna inom den sydvästra enheten renoveras och en ny ekonomibyggnad kommer att byggas på Råcksta begravningsplats.

I Norra kapellet på Norra begravningsplatsen kommer brandlarm att installerats och värmesystemet bytas ut. Förråds- och arbetslokalerna ”Myrbaddet” på Norra begravningsplatsen kommer dräneras och få ny ventilation.

Investeringsbehov som inte är finansierade i investeringsram (redovisas i prioriteringsordning)

Nytt staket, ny entré samt nytt gravkvarter vid Norra begravningsplatsen samt ny hägnad runt ekonomiområdet 4,0 mnkr 2020 2mnkr 2021

Norra begravningsplatsen har en mer publik sida med vackra smidesstaket mot Solnavägen och mot Haga. Åt nordväst avgränsas begravningsplatsen dock av enklare Gunnebostängsel, jordvallar mm och som är i mycket dåligt skick och i stort behov av underhållsåtgärder. Inom detta område planeras också ett nytt gravkvarter. Ett nytt stängsel/staket behövs vid Norra begravningsplatsens nordvästra delar för att ge en mer tilltalande avgränsning i en känslig kulturmiljö. Åtgärden är också viktig för att kunna utveckla det nya gravkvarteret med en ny passage genom en ny grind.

Upplagsplats och materialplan på Norra begravningsplatsen är ständigt drabbad av skadegörelse och stölder. Det är ett stort behov av att hägna in detta område för att minska möjligheten till tillträde av området.

Wetterstedtska gravkoret Norra begravningsplatsen 0,5 mkr 2020, 4 mnkr 2021

Wetterstedtska gravkoret uppfördes under åren 1834-37 efter ritningar av Stockholms hov- och stadsarkitekt Axel Nyström till minnet av greve Gustaf af Wetterstedts avlidna maka Charlotta Aurora. Gravkoret är en arkitektoniskt, konstnärligt och byggnadstekniskt mycket avancerad byggnad som är uppförd i grekisk stil med en lång rad olika byggmaterial.

Gravkoret övertogs av förvaltningen 1974. Gravkoret är i stort behov av en genomgripande restaurering. Kostnaden för en total renovering beräknas till 4,0 mkr

En projektering av åtgärderna och upphandling 2020 till en kostnad av 0,5 mkr samt utförande 2021 till en kostnad av 4 mnkr

Tillgänglighetsanpassning av busshållplatser på Skogskyrkogården 3,5 mnkr 2020

En angelägen fråga som väckts av nämndens funktionshindersråd. Förvaltningen utreder frågan under 2019 att tillgänglighetsanpassa busshållplatserna på Skogskyrkogården. Genomförande 2020.

Åtgärder mot banvall Västberga begravningsplats 3,0 mnkr 2021

Banverket har ett projekt med att av säkerhetsskäl röja alla banvallar i landet från vegetation. En stor del av den rumsbildande vegetationen intill Västberga begravningsplats mot banvallen växer utanför begravningsplatsen på banvallen. Passerande tåg blir både visuellt och bullermässigt störande inslag. Angelägna åtgärder är att antingen återplantera och/ eller sätta upp ett bullerplank mot banvallen. Den stödmur som löper längs gränsen till

begravningsplatsen mot banvallen är på väg att delvis rämna vilket också föranleder åtgärder med en renovering av densamma.

Renovering av mur Brännkyrka 3,5 mnkr 2022

Brännkyrka kyrkogård har under flera år genom gått en restaurering av murar och terrasser, under 2018-2019 renoveras minneslunden. Efter det återstår en putsad mur som delar kyrkogården mot minneslund och upplagsplats som är i stort behov av renovering. Beräknad kostnad 3,5 mnkr

Nytt vattenledningsnät på Norra begravningsplatsen 5 mnkr 2021, 15mnkr 2022

Det befintliga stomnätet och vattenledningsnätet som försörjer byggnader, kapell mm. på Norra begravningsplatsen har nått en hög ålder är bitvis i mycket dåligt skick risken för större vattenläckage är överhängande Det är en större reinvestering som beräknas behöva genomföras under år 2021-2022.

Nyanläggning av askgravplatser/askgravlundar, Skogskyrkogården Kv. 25, 0,5 mnkr 2020, 10 mnkr under 2021

En ny askgravlund med gemensam smyckningsplats föreslås i sänkan på Kv. 25 i södra delen av Skogskyrkogården. Sänkan som sådan är vacker i rofyllt läge med stor potential för askgravlund/askgravplats.

Inom askgravlunden placeras även askgravplatser samt en naturligt utformad damm. Platsen behöver tillgänglighets anpassas för att passa ändamålet, vilket görs med en gångväg ned i området med en stödmur, som sedan även kan användas för att fästa namnskyltar till minne av de här gravsatta. Projektet ska också bidra till den biologiska mångfalden. En projektering påbörjas under 2020 medan anläggningen byggs under år 2021.

Driftkostnadskonsekvenser av investeringar

Nytt stomnät på Norra begravningsplatsen beräknas kunna minska vattenförbrukningen genom minskat läckage. Ett nytt fastighetsövervakningssystem ska ge bättre styrning och förbättra energiövervakningen. Investeringar i olika energiåtgärder, värmepumpar, bergvärme samt återvinning av överskottsvärme vid Nya krematoriet på Skogskyrkogården syftar till att minska energiförbrukningen och uppvärmningskostnaderna. Nya gravkvarter beräknas öka driftkostnader marginellt.

3.2.1 Prioriteringsgrunder

Projekten har prioriterats enligt ovan utifrån uppdrag från kommunfullmäktige, omvärldsfaktorer som påverkar verksamheten, verksamhetsbehov utifrån driftsaspekter, säkerhets- och miljökrav samt valfrihets- och mångfaldsperspektiv.

3.2.2 Konsekvensanalys och risker

Konsultstöd behöver upphandlas för att klara av investeringsvolymen. Konjunkturläget är

också avgörande för kostnaderna när byggentreprenader handlas upp.

3.2.3 Måluppfyllelse

Investeringarna bidrar till måluppfyllelse avseende KF:s verksamhetsmål. "Nämnden ska erbjuda de besökande rofyllda, vackra och miljömässigt hållbara begravningsplatser. Nämnden ska ge möjlighet och utrymme för olika begravningsstraditioner på stadens begravningsplatser och vid nämndens ceremonilokaler. Verksamheten ska fortsätta att miljöanpassas med avseende på utsläpp, drift och återvinning."

Översiktsplanens strategier att *Koppla samman stadens delar* och *Främja en levande stadsmiljö i hela staden* tillmötesgår via investeringar i en ny begravningsplats vid Järva som också ska utgöra en vacker och attraktiv ny mötesplats och möta ett långsiktigt behov.

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Inledning

4.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler

4.3 Kapacitetsbeskrivning

Nämnden äger och förvaltar ett 40-tal byggnader bestående i huvudsak av service- och personallokaler, kapell, krematorier och förrådsbyggnader. Därutöver äger och förvaltar nämnden ett bostadshus, beläget inom Norra begravningsplatsen. De enda lokalförhyrningar som görs är lokaler för huvudkontorets administration och arkiv, båda belägna inom Globen-Slakthusområdet, samt ett väntrum på Galärvarvskyrkogården.

4.4 Förändringar i lokalbeståndet

Förvaltningens huvudkontor flyttade under 2013 från lokaler i Globen området till billigare yteffektivare lokaler i Slakthusområdet. Kvar i Globenområdet finns en förhyrning av ritningsarkivutrymmen. Flytt av arkivet till egna lokaler pågår som planeras slutföras under 2019.

4.5 Kostnadsutveckling

Nämnden räknar med att minska sina förhyrningskostnader genom att avveckla förhyrning av ett förråd/arkiv 2019 och har anpassat egna lokaler för detta.

Bilaga: Klimatmiljardsinvesteringar